

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Albrechtné dr. Fejes Ibolya ügyvéd által képviselt felperesnek, jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. szeptember 16. napján meghozott 20.P.23.058/2006/46. számú, 20.P.23.058/2006/47. szám alatt kijavított ítélete ellen, az alperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, a felmerült költség címén megítélt 306.400 (háromszázhatvan-négyszáz) forint utáni késedelmi kamatfizetési kötelezettséget az alábbiak szerint határozza meg:
62.400 (hatvankettőezer-négyszáz) forint után 2003. szeptember 7. napjától;
8.000 (nyolcezer) forint után 2003. november 7. napjától;
52.000 (ötvenkettőezer) forint után 2003. november 10. napjától;
76.000 (hetvenhat ezer) forint után 2004. január 20. napjától;
108.000 (százhúsznyolcezer) forint után 2004. április 5. napjától 2004. december 31. napjáig a mindenkor költségvetési törvény szerinti és 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamat.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybehagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + ÁFA fellebbezési eljárási részperkötséget.

A le nem rótt 67.700 (hatvanhét ezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a 2003. szeptember 6. napján bekövetkezett idegenhibás közlekedési balesetéből eredő vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére kérte kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes a kereset jogalapját és összegszerűségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletében kötelezte az alperest fizessen meg a felperesnek:

dologi kár címén 15.000.-Ft-ot és ezen összeg után 2003. szeptember 7. napjától számított késedelmi kamatokat; felmerült költség címén 306.400 forint és ezen összeg 2003. szeptember 7. napjától számított késedelmi kamatait; gyógyszerköltség címén 2004. január 10. napjától 2009. szeptember 10. napjáig terjedő időre 138.000 forint lejárt járadékot és ezen összeg után 2006. november 1. napjától számított késedelmi kamatait, valamint ezt követően 2009. október 10. napjától minden hónap 10. napjáig esedékesen havi 2.000 forint folyamatos járadékot; háztartási kisegítő címén 2004. szeptember 1. napjától 2009. szeptember 10. napjáig 297.500 forint járadékot és ezen összeg után 2007. május 25. napjától számított késedelmi kamatait, valamint 2009. október 10. napjától minden hónap 10. napjáig esedékesen havi 5.000 forint járadékot; nem vagyoni kár címén 2.000.000 forintot és ezen összeg 2003. szeptember 7. napjától számított kamatait, továbbá 172.000 forint + 25% áfa perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest fizessen meg az államnak 62.600 forint állam által előlegezett részperköltséget. Megállapította, hogy az ezt meghaladó állam által előlegezett költséget, valamint a le nem rótt 492.700 forintkereseti illetéket az állam viseli. Az ítéletnek a járadékra vonatkozó rendelkezését fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatónak nyilvánította.

Az ítélet indokolása értelmében a kártérítési felelősség a Ptk. 339. § (1) bekezdés és 345. § (1) bekezdés, az alperes fizetési kötelezettsége a 171/2000. (X. 13.) Kormányrendelet 10. § (4) bekezdése alapján fennáll. Az elsőfokú bíróság elfogadta az igazságügyi orvos szakértő kiegészített szakvéleményét és ennek alapján a felperes baleseti eredetű munkaképesség csökkenés mértékét 40%-ban megállapította. A dologi kárt a ruházat értékében 15.000 forintban állapította meg. Felmerült költség címén a keresetet 306.400 forintban látta megalapozottnak az alábbiak szerint: kórházi kényszervásárlás címén 44.900 forint, figyelmességi csomag címén 7.500 forint, gondozási költségként 2003. szeptember 15-től 2004. június 30-ig havi 8.000 forint, azaz 76.000 forint, gyógyszerköltségre 2003. szeptember 6-tól 2004. január 6-ig havi 5.000 forint, azaz 20.000 forint, kulturális többletköltségként 2003. szeptember 6-tól 2004. január 6-ig havi 2.000 forint, azaz 8.000 forint, közlekedési többletköltség címén 4 hónapra havi 8.000 forint, azaz 32.000 forint, telefon többletköltségre 10.000 forint, háztartási kisegítő címén a balesettől 2004. október hó végéig havi 8.000 forint, azaz 108.000 forint. Az orvosszakértői vélemény alapján a háztartási kisegítő és gyógyszer járadékigényt megalapozottnak tartotta és így háztartási kisegítő címén havi 5.000 forint, gyógyszerköltség címén havi 2.000 forint járadékot látott megállapíthatónak. A nem vagyoni kár megállapítása során figyelembe vette a felperest ért sérülések

súlyosságát, azok maradandó voltát, az életvitel megnehezültségét és a 2003. évi ár-, értékviszonyok alapján mérlegeléssel 2.000.000 forintban határozta meg. A késedelmi kamatfizetés kezdőidőpontját a járadékok vonatkozásában középárányosan, míg a többi kárigények tekintetében a Ptk. 298. § b) pontja, a 301. § (1) bekezdése alapján a balesetet követő naptól határozta meg.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben az ítélet részbeni megváltoztatását, a baleseti munkaképesség-csökkenés 20%-ban való elfogadását kérte, mert a felperes váll sérülése és a baleset között az okozati összefüggés nem bizonyított; továbbá a kulturális és telefon többletköltség utáni kamatfizetés kezdőidőpontját 2003. november 7. napjában, a gyógyszerköltség és közlekedési többletköltség után 2003. november 10. napjában kérte megállapítani. A gondozás címén megítélt havi 8.000 forintot 4 hónapra tartotta indokoltnak, mert a vállsérülést nem tekintette baleseti eredetűnek, ezért 32.000 forintot meghaladóan elutasítást kért és a kamatfizetés kezdőidőpontját 2003. november 10. napjában kérte megállapítani. A háztartási kisegítő címén megítélt havi 8.000 forintot 4 hónapra 32.000 forintban fogadta el, azt meghaladóan a vállpanaszok nem beleseti eredete miatt indokolatlanság okán elutasítást kért azzal, hogy a kamatfizetés kezdőidőpontját 2003. november 7. napjában kérte meghatározni. A nem vagyoni kárt a felperes 20%-os igazolt, balesettel összefüggő munkaképesség-csökkenésére figyelemmel 2.000.000 forintban a jelen értékviszonyok mellett tartotta elfogadhatónak, míg a 2003. évi ár-, és értékviszonyok alapján 1-1,5 millió forintban. A háztartási kisegítő és gyógyszerköltség címén megítélt járadék elutasítását kérte. Előadta, hogy az előzetesen végrehajtható járadékot elszámolta, a megítélt lejárt járadékot és kamatát összesen 538.309 forintot kifizetett és a járadékokat folyósította, amely teljesítések beszámítását kérte.

A felperes csatlakozó fellebbezését visszavonta, a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta a kiegészítő szakvéleményre is figyelemmel.

A fellebbezés az alábbiak szerint, a késedelmi kamatra vonatkozó részében részben alapos.

A másodfokú eljárásban nem volt vitatott a kártérítés jogalapja és az alperes helytállási kötelezettsége. Az alperes fellebbezése a kártérítés összegének és a kamatnak a részbeni mérséklésére irányult.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az alperesi fellebbezés korlátai között vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát.

Az alperes vitatta a kiegészítő orvosszakértői vélemény megalapozottságát, mivel a felperes vállsérülését nem tartotta baleseti eredetűnek. Kétségtelen tény, hogy a kiegészítő szakértői vélemény 2. oldal utolsó bekezdésében a szakértő csupán lehetségesnek tartotta, hogy a felperes jobb oldali váll kulcscsonti izületi ficama a perbeli baleset során alakult ki. A szakvélemény 3. oldalának első bekezdésében

azonban egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a már többszörösen sérült vállizületnek a baleset következtében történt állapotrosszabbodása megállapítható. A szakértő erre tekintettel módosított a szakvéleményén, miszerint: „Nevezettnél figyelembe véve a baleset jobb vállizületet érintő állapotrosszabbító hatását is, 40%-os baleseti eredetű munkaképesség csökkenés véleményezhető.”. Az eredeti szakvélemény és a kiegészítő szakvélemény közötti eltérést az okozza, hogy az alap szakvélemény elkészítésekor hiányos kórelőzményi dokumentáció állt a szakértő rendelkezésére, ezért a felperes vállpanaszait tévesen a balesetet megelőző ágyról történt leesésével hozta összefüggésbe. A kiegészített szakvélemény újabb orvosi adatokon alapult, így a fentiek alapján aggálytalannak tekinthető, azt ítélkezése alapjául a másodfokú bíróság is elfogadta. Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a felperes baleseti eredetű munkaképesség-csökkenését 40%-ban.

A fellebbezéssel támadott egyes kártételek vonatkozásában a másodfokú bíróság az alábbi álláspontot foglalta el:

A felmerült költség címén megítélt 306.400 forintban a gyógyszer, kulturális, közlekedési és telefon többletköltség vonatkozásában a fellebbezés kizárólag a kamatfizetés kezdőidőpontját támadta. Ezen összegben az elsőfokú bíróság 4 havi gyógyszer és 4 havi közlekedési és 4 havi kulturális többletköltséget ítél meg.

A Ptk. 360. § (1) bekezdés kimondja, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A PK. 50. számú állásfoglalás értelmében a kártérítési összeg után kamat a károsodás bekövetkeztétől jár, a bíróság azonban csak a kereseti kérelemnek megfelelő időponttól ítélhet meg kamatot. A legfelsőbb Bíróság BK-PK.1. számú állásfoglalása értelmében a kártérítési összeg után a kamat a károsodás bekövetkeztétől jár. Ha a kártérítési összeg egyes részei különböző időpontokban esedékesek, a kamatfizetés kezdő időpontjaként - átlagos számítás alapján - egységes kamatfizetési kezdő időpont is meghatározható. Ennek alapján az ún. középarányos kamat, azaz a kamatfizetési kötelezettség kezdőidőpontja a legkorábbi és legkésőbbi időpontban felmerült kárigény által meghatározott időszak fele.

Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a gyógyszerköltség, kulturális, közlekedési többletköltség címén megítélt kártételek után a balesetet követő naptól kezdődően kötelezte az alperest késedelmi kamatfizetésre. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a fenti költségtételeknél a kamatfizetés kezdőidőpontját a fellebbezési kérelemhez is kötötte a gyógyszer és közlekedési többletköltség vonatkozásában 2003. november 10. napjában, a kulturális többletköltség esetében 2003. november 7. napjában határozta meg.

A telefon többletköltség esetében a kamatfizetés kezdőidőpontját támadó alperesi fellebbezés nem volt alapos. A telefon többletköltség túlnyomórészt a balesetet követően rövid idő alatt merült fel. Az elsőfokú bíróság is egy összegben ítélte meg, nem meghatározott, hosszabb időszak alatt felmerült többletköltségként. Ezért ezen összeg után az általános szabályok szerinti kamatfizetési kötelezettséget és kamatfizetési kezdőidőpontot az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

Gondozó címén az elsőfokú bíróság által 2004. június végéig, 9,5 hónapra havi 8.000 forint, összesen 76.000 forintban megítélt kárigényt az alperes a fellebbezésében csak négy hónapra fogadta el, meghaladóan elutasítást kért.

A kiegészített orvosszakértői véleményt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául. A kiegészített orvosszakértői vélemény alapján a felperes a kórházi távozását követően 2004. június végéig gondozóra szorult baleseti sérülései, maradványállapotából következően. A szakvélemény által alátámasztottan így az elsőfokú bíróság által megállapított gondozói költség időtartamának és így a marasztalási tőkeösszeg leszállítására alap nem volt.

Az alperesi fellebbezés ugyanakkor tartalma alapján e kártétel vonatkozásában is támadta a kamatfizetés kezdőidőpontját. A gondozás 9,5 hónap időtartamban merült fel, így a költségek is ezen időtartamon belül időszakosan, ezért a már fentebb kifejtettek alapján a késedelmi kamatfizetés is ún. középárányos időponttól áll be. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság által gondozás címén megítélt 76.000 forint után a kamatfizetés kezdőidőpontját középárányos időben, 2004. január 20. napjában határozta meg és ennek megfelelően változtatta meg az elsőfokú ítéleti rendelkezést.

Gyógyszerszolgáltatás címén az elsőfokú bíróság által megítélt járadékot támadó fellebbezés sem megalapozott.

Az aggálytalan kiegészített orvosszakértői vélemény alapján indokolt gyógyszerek folyamatos szedése, gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító, amelyek indokoltsága a már fentebb kifejtettek szerint a balesettel okozati összefüggésbe hozhatók. Ezért a járadékigény megalapozottságát az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

Háztartási kisegítő címén megítélt járadékigényt az alperes fellebbezéssel támadta, e kártételt csak négy hónapra fogadta el, mindösszesen 32.000 forint és 2003. november 7. napjától számított kamatában.

A másodfokú bíróság által elfogadott 40%-os baleseti munkaképesség-csökkenés alapján továbbá a kiegészített szakértői vélemény azon megállapítására, miszerint 2004. október végéig valamennyi háztartási munkában, majd ezt követően a nehéz háztartási munkák végzésében a felperes a baleseti maradványállapotából következően továbbra is kisegítőre szorul a háztartási kisegítő címén érvényesített kárigény, így a járadékkövetelés jogalapját az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg. Az összegszerűség sem eltúlzott.

Az alperesi fellebbezés tartalma alapján azonban a kamatfizetés kezdőidőpontja is fellebbezéssel támadott volt. Az elsőfokú bíróság 2004. október végéig összesen 108.000 forintot ítélt meg, mely után a kamatfizetés kezdőidőpontját a balesetet követő napban határozta meg. Az elsőfokú bíróság azonban ezen összegszerűséget is mintegy 13 hónap időtartamra ítélte meg. A költség időszakos felmerülte következtében a már fentebb kifejtettek alapján középárányos időponttól számítandó késedelmi kamatfizetésnek van helye. A másodfokú bíróság ezért a 108.000 forint tőke után a kamatfizetés kezdőidőpontját az elsőfokú ítélettől eltérően 2004. április 5. napjában állapította meg.

Nem vagyoni kár:

A kiegészített szakértői vélemény aggálytalanságára figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan vonta értékelési körébe annak megállapításait a nem vagyoni kártérítés összecszerűségének megállapítása során. E szerint a felperes a baleset folytán 40%-os munkaképesség csökkenéssel járó maradandó sérüléseket szenvedett el, életvitele megnehezedett, az általa végezhető tevékenységek köre korlátozódott, a jövőben rendszeresen segítő igénybevételére szorul. Az elsőfokú bíróság által, a fenti körülmények, valamint a 2003-as ár- és értékviszonyok figyelembevételével megállapított 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés nem tekinthető eltúlzottnak. Az alperes egyebekben - a szakértői vélemény megalapozatlanságán túlmenően - nem hivatkozott olyan tényre vagy körülményre, amely vitássá tehetné volna az elsőfokú bíróság mérlegelésének okszerűségét, ezért a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés mérséklését nem látta indokoltnak.

Az elsőfokú ítélet felülvizsgálata körében a másodfokú bíróság nem tudta figyelembe venni az alperes azon hivatkozását, miszerint kéri az elsőfokú ítélet alapján történt teljesítései beszámítását a jogerős ítéletbe. A másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdés alapján a 253. § (2) bekezdésére is figyelemmel a fellebbezési eljárásban az elsőfokú ítélet megalapozottságát bírálja felül. Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően történt alperesi teljesítések elszámolására, az alperes által erre tekintettel kért beszámításra lehetőség nem volt. Az ítélethozatalt követően teljesített tételek beszámítására a végrehajtás során a felek egymás közti elszámolásának keretében kerülhet sor.

A kifejtett indokokra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján - a rendelkező részben írtak szerint - részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a lényegében pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú eljárási perköltségének a megfizetésére, melyben a felperest képviselő ügyvéd díját számolta el a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) (5) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés szerint, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2010. február 4.

. Lizák Tibor sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.. Molnár Ágnes sk.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Récsi Imréné
bíróági ügyintéző